

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik

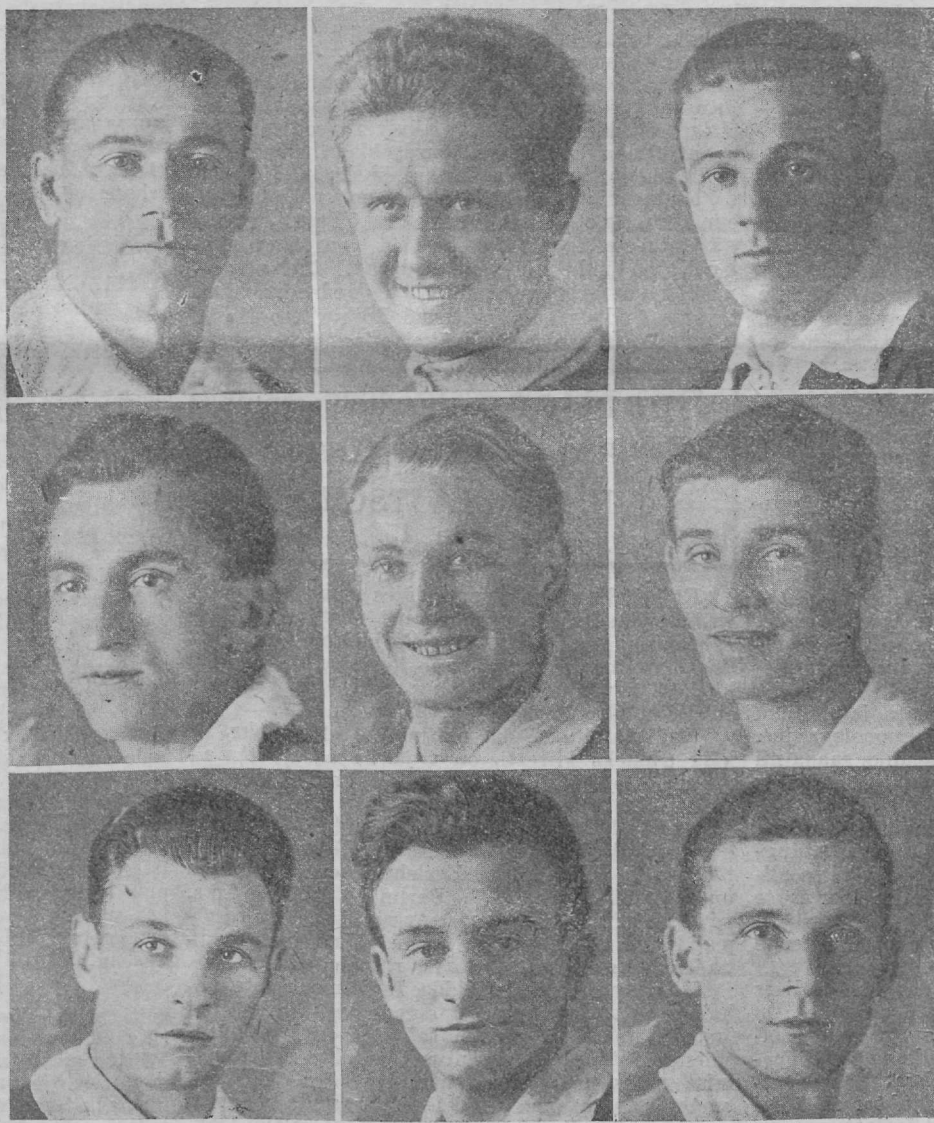
Reedel, 3. septembril 1926. a.

VII. aastakäik.

Tervitus Praaga Spartaalt.

Tahab Eestisse võistleva tulla.

Praaga Sparta parim garnituur. Ülemine rida vasakult: pareback Ant. Hojer, väravavaht Hochmann, vasakback Perner. Keskmine rida: paremhalf Kolenaty, tsentrhalf Kada, vasakhalf Cerveny. Alumine rida: paremäär Sedlaček, paremsisemine Dvořák, tsentr Myčlik, vasaksisemine Hajny, vasakäär Horejs.

Praaga Sparta on kahtlemata Euroopa parim ja kuulsaim jalgpallimeeskond, kes rea aastate jooksul on kõrgel tasapinnal püsinud võimet näidanud. Tal on virtuooslikku tehnikat, kuid ka rohkelt füüsilist jõudu ja elurõõmsat mänguhoogu, mis teda näit. meil juba tuntud Viini Hakoahist märksa kõrgemale tõstab, kes oli suurelt mänguhell ja ainult kombinatsioonisoolikat keris.

Tsheho-Slovakkia sportlaskond jälgib suure huviga Eesti sündmusi ja on neist võrdlemisi hästi informeeritud. Eesti kergesportlased on endid Praagas maksma pannud ja kõige parema mulje sinna jätnud. Nüüd valitseb seal ka huvi Eesti jalgpalli vastu ja ollakse valmis Eestiga sidemeid sõlmima. Erilist vastutuulekut näitab eestlastele just Praaga Sparta, kes Praagas õppivatele Eesti üliõpilastele mitmeid soodustusi on pakkunud ja oma häälekandjas rohkelt teateid Eestist toonud.

Praagalased on veendunud Eesti jalgpalli heasse kvaliteeti ja igatsevad juba lähemal ajal kohtamist. Selle tõenduseks on ka käesolev Praaga Sparta meeskonna ülesvõtete kogu, mis E. Spordilehe Praaga kirjasaatja läbi avaldamiseks saadetud ja tervitus meie jalgpallimeestele edasiandmiseks.

Praaga Sparta sõitis nüüd Ameerikasse võistlusreisile, kuid oleks kevadel meeleldi nõus Eestit külastama või väikest turneed Balti riikides pidama, kui sellekohane kutse talle esitatakse.

Kehakasvatuline korraldus Inglismaa koolides.

Dr. H. Jürgenson.

Inglismaa üldtervishoidlised korraldused, mis Euroopas kõige vanemad, ulatavad XVII ja XVIII aastasadasse, kehalise kasvatuse, eriti koolivõimlemise kõrgele astmele tõstmise eest võlgneb Inglismaa juba XX aastasajale.

Aastal 1905 ilmus mainimisväärtine haridusministeeriumi korraldus (Suggestions for the Consideration of Teachers), kus kehalise kasvatuse tähtsust koolidele eriti rõhutatakse ja seepeale õpetajaskonna kõige tõsisemalt tähelepanu juhitakse. Antakse üldkava, mis sisib ja mil moel peab võimlemist koolides käsutama, teda teostama väärilises ulatuses. Aasta-aasta järele ilmuvad täiendused, laiendatakse kava ses suunas, et ta tähtsuse omandaks mitte õppuri kooliaastatel üksinda, vaid ka edaspidise kodaniku elus. Eri-ist tähtsust omavad viimases mõttes korraldused, mis ilmunud pärast 1901. aastat, viimaste 12.—15. aastate vältel (võrdl. Syllabus of Physical Training for Schools. Board of education). 1906., 1914. aastatel ilmuvad korraldused, kus tähen- datakse, et vaesus veel põhjuseks ei tohi olla, et algkooli õpilane koolis vahetundidel süüa ei saa; 1907. levineb üle maa hoogsalt mõte suvekoloniid- sid ehitada, mänguplatside eest hoolt kandma hakata jne. Haridusministeeriumi korraldused näivad kõige tõsisemalt arvestanud olevat meditsiiniliste tõdedega noil aegadel, kusjuures korraldusi tehakse eesrinna algkooli just silmas pi- rades. Ministeeriumi eeskiri sest aastast nõuab edasi neis koloniides arstlike uurimuste ettevõt- mist, vastavate meditsiiniliste tähelepanekutega esinemist ministeeriumile; 1918. aasta projekt teeb veel laulatuslisemaid korraldusi, missugusi korraldusi alaliselt täiendatakse tänini, millal juba kooli kehalise kasvatuse korraldusega Ing- lismaal me, kui ühe kõige tähtsama tüttervis- hoiulise faktoriga, arvestama peame.

„Nii siis, — nii silmaring, kui arusaamine ke- halisest kasvatusest“, kirjutab G. Newman, „on laienenud, ja kehalise kasvatuse all Inglismaal mõeldakse hoopis teist, kui vana school drill'i all. Tänapäev tunnistatakse meil, et kasvatusega üldse peame kätte saama, õpilasele andma tervet keha, selget mõistust ja tugevat tahte- jõudu... Füüsiline kasvatuse on täienduseks eesrinna intellek- tuaalsele arengule.“

Peab tähendama, edasi, et inglased on just ses suunas oma rahva tüttervishoiu tõstmiseks (ar- vestades siin koolinoorsooga eesrinna) väga järjekindlalt talitanud: haridusministeeriumi vas- tava osakonna käsutuses seisavad ju mõnedki arstiteadlased, samuti kui ka Medical Intelligence Section, Ministry of Health — tervishoiu minis- teerium — hindab kehalise kasvatuse edusamme ko- dumaal väga kõrgelt. Sest mitte ükski korralik toitmine, antropomeetrilised uurimused, hügieeni- line ümbrus, ravitsemine jne., arvatakse Ingli- smaal, ei loo veel tervet keha, vaid selleks on vaja kehaharjutusi, sporti, mängu, mis asjatundlikul juhatusel, arvestades vanusega, sugupoolega jne. karastab keha ja võib arstimisvahendiks saada nii mitmetegi konstitutsionaalsete kehavigade juures (ortopeediline võimlemine).

Sarnasele laulatuslasele kavalegi on kehalise kasvatuline korraldus Inglismaal, kui just ka Ing- lismaa koolides eriti rajatud. Me peataksime all- pool ainult Inglismaa koolide kehalise kasvatuse juures pikemalt.

Algame võimlemisõpetajatega, käsitades nende erilist ettevalmistust vastavates College'ides.

Nagu selgub, on Inglismaa kehalise kasvatulises College'is õppeaeg kaheaastane: õpetamine on praktiline, kui teoreetiline. Iga aasta kulub Col- lege'is töö peale 25 nädalat, nii et kogu töö, õppe- aeg oma alla 50 nädalat võtab. Praktiliselt tut- vustatakse tulevasi õpetajaid-instruktooreid kõigi nende kehaharjutustega, mida nad õpilastega pea- vad läbitegema edaspidi oma tundidel (võimle- mine Inglismaa koolides tugineb Rootsi süste- mile, siinjuures viimastel aastatel on uuemad voolud ka Inglismaa koolivõimlemisse sissetun- gimas), edasi tutvustatakse põhjalikult kõige sportlike üksikvormidega, pannakse eriti rõhku mängudele, mida murul võib korraldada, ujumi- se, ka tantsude jne. peale. Üldse aga on nii keha- kasvatulistes College'ides, kui ka koolis Ingli- smaal läbi lõõnud see põhimõte, et v ä r s k e õ h k inimesele suurimaks abimeheks on kehaliste harjutuste juures, et kül- mal, isegi niiskel ajal tuleb ikkagi väljas võimelda (ka algkoolide, eriti maa- koolide kohta on see maksev: võrde Physical exercises for rural schools. Board of education

1924, ehk küll sealjuures tuleb jälgida, et võimle- jad end ära ei külmetaks (eriti lapsed!), palava ilmaga tuleb vagasema iseloomuga harjutusi teha.

Mis teoreetilistesse õppeainetesse Inglismaa kehalise kasvatulistes College'ides puub, siis eten- davad siin tähtsast osa nagu igalpool nii puht ra- kenduslis-meditsiinilised, kui meetodilis-pedagoog- ilised distsipliinid; kehaharjutuste füsioloogia, hügieen, nii kehalise treeningu printsiibid ühes meetodiliste seminaridega, arvustustega sünnita- vad õppekava sisu.

Läheme nüüd koolide juure, koolinoorsoo võim- lemise korralduse juure Inglismaal. 1904. aastal ilmunud eeskiri rajas koolivõimlemise Inglismaal Rootsi süsteemile. 1909. a. koolivõimlemise kava on üldiselt samane, kuid eriti viimaste aasta- kümnete vältel on rõhkem ning rõhkem just vaba- harjutusi, mängu, ka tantsimist koolivõimlemise kavasse võetud. Tundide vormilist külge on voi- malikult rõhkem vähendatud ning kõik jõud on sinna- poole juhitud, et muuta tunde elavateks, hu- vitavateks. On esitatud ettepanek, et vähemalt pool tundi kuulugu mängudele.

Ametlikud kehaharjutuste tabelid on ses sihis ümbermoodustatud, et õpetajale anda rõhkem võimalusi oma isiklist initsiatiivi mõnel kohal maksma panna. Kehakasvatuse koolides peab haridusministeeriumi ees- kirja järele, saama põhipanevaks elus: nii ideelised kui puht-sport- lised harjumused baseerugu ilma- vaatel, et inimkeha on väärt, et te- ma eest hoolt tarvis kanda. Seda kätte saada tahavad inglased mitte mehaaniliste har- jutuste kordamisega enam tänapäev, tabelitest pedantselt kinnihoidmisega, kuivõrd sobivate ke- haharjutuste leidmisega tervet klassi sünnitavat individidele, kogu klassile, kui üksusele. Kooli- võimlemine, tähendatakse, omandab siis oma suure praktiliselt õigustatud väärtuse, kui õpilased on õnneli- kud võimlemistundidest, tähelpa- nelikud ja veenduvad kehaharju- tuste tulus, siis kaotavad kõik filosoofilised targutused tähtsuse koolivõimlemise toime suhtes.

Sportlane tarvitab ainult

„Zenit“ ehk „Junghans“ stopperid.

H. MARKOVITSCH,
Viru tän. 15.

Et kehaline kasvatuse koolides omab kogu rava tuleviku heakäiguks ülisuurt tähtsust, selleks nõutaksegi valitsuselt, et teiste hulgas just keha- line kasvatuse inglise noorsoo juures oleks rajatud kindlate põhimõtetele ning juhtidena esineks siin vilunud õpetajad.

Kui mainitakse ka siinjuures, et selleks, et kõik edeneks kiiresti, on vaja ka seda, et va- nemad oleksid terved, laps saaks varasest lapsepõlvast juba kehahar- jutustele kasvatatud (juhul tähelepanu huvitava Saksaa arstiteadlase dr. Deppe vastava töö peale: „Körperliche Erziehung des Säuglings und Kleinkindes“. 1923. Berlin), toitmine, riietamine oleks korralik, varju- paik, värske õhk ja puhkus jne. vas- taks hügieenilistele nõuetele...

Huvitav on edasi jälgida Inglismaa laste ke- halist kasvatust kuni 10 eluaastani. Siin eriti laste juures 5—7 aastani (algkool on Inglismaal seitsmeaastane) on tarvitusel ainult järeleai- mase mängud (lapsed mängivad ja kujutavad omale ette, et nad on koerad, kassid, hobused, rongid jne.), 8—10 eluaastani tulevad võidujook- sud, jahimängud, pärast 11 eluaastast rõhkem or- ganiseeritud grupp-mängud: tütarlaste juures võrkpalli, poistel jalgpalli näol. Jooksu kohta tähendatakse, et teda vajab nii viie- kui kahe- kümne aastane inimene ühepalju.

Nagu üldiselt teada, on kooliastumise kohu- tus mitmesugustel maadel mitmesugune: Ingli- smaal maksab ta viieaastaste laste, Schweitsis 6- aastaste, Saksamaal 5½—6½-aastaste, Norras 7-aastaste jne. (võrdl. prof. Selter „Handbuch der deutschen Schulhygiene“) kohta. Seitse aastat kestvas algkoolis Inglismaal tuleb õpilasel peale üldnimetatud mängude ka 72 võimlemistabelit, seega iga aasta 10 tabelit, ühes kuus üks tabel. 5—7-aastastel lastel on võimlemistund lühem a 10—15 min. kord enne, kord peale lõunat (laste-

kodudes suvekoloniides mängitakse eriti just selle kava järele), 8—14-aastastel 30 min. ja 14—17-a. 40-minutilise tundi, siia juure tuleb veel riie- tumine arvata.

Maakoolides ja igal pool, kus võimalik, võime- dakse peaaegu alati väljas, vabas õhus. Kui märg, võimeldakse ka väljas lahtise, selle jaoks ehitatud katuste all. Ka lastekodudes, suvekolo- niides magavad ööd läbi lapsed klaaskatuste all, talvel tuuakse nad tuppa.

Muusikat tarvitatakse võimlemistundidel Ing- lismaal vähe, sest rütmi, taktitunne on õpilastel mitmesugune ja jääb küsitavaks, kuivõrd ette- mängitud marss võib vastata ning pedagoogiliselt tähtsust mõjuda kui sarnane rütmi tabamiseks. Ideaalseks peavad inglased omale seda, kui kolm korda koolides nädala vältel võimeldakse, mis poole ka seni alati sihitud.

Riieuvad inglise lapsed nagu meie omadki erilise võimlemise kostüümi, mis praktiline ja esteetiline. Kingad on paindavad, taldadega, mil- lele gummil all, ilma kotsadeta; korsettide jne- kandmine on keelatud.

Millest veel mööda minna ei tohi, see on, et Inglismaa koolide juures on uju- misbasseinid, ujulad, neid ehitatakse alali- selt juure, sest Inglismaa, kui merede riigi, kodanik peab ujuda oskama!

Kehakasvatulise korralduse järele koolides valvab medical officer — arst —, kelle vastutusel õppiva noorsoo tervis, kui ka kehaline kasvatuse eri- kirjanduse tõttu on arstiteadlase koolis, meie n. n. kooliarstil alati võimalik olla ka ajakõrgusel kehal. kasvatuse alal ning asjatundlikku nõu anda kehalise kasvatuliste korraldusteks koolides.

Kõrgust, raskust, rinnamoõtu ja mõningaid teisi antropomeetrilisi mõõte kogub võimlemis- õpetaja, seega oma huvi nagu ülesnäidates inimi- keda vastu, muidugi arstlike kontrolli all, kus- juures arstil määrata on, mil moel ja kuivõrd vastav õpilane ka omalt poolt kogutud andmetel vastava füüsilise treeningule kõlbulik ehk mitte- kohane ei ole...

Keiser Nero olümpiavõitjana.

211. olümpiaadi eel sai teatavaks sensatsioon- line uudis: ei keegi vähem kui Claudius Nero, Rooma vägev valitseja, tahtis olümpiamängudest osa võtta, mitte ainult laulikuna, vaid ka sport- lasena, et ennast surematuks teha. Ta ands ennast üles kõige raskemale võistlusalale, kaar- rikusõidule, millele kümme hobust rakendatud.

Osa klassilisi dokumente, mis meie ajani säi- linud, tõendavad Nero huvi spordi suurvõistluste vastu. Nero osavõtu soovi pärast lükati olüm- piamängud 67. aastalt 2 aastat edasi, nimelt 69. aasta peale. Tore triumfivärv ehitati tseesari auks. Osa endiste olümpiakangelaste kujusid kõr- valdati staadionilt ja viidi Rooma, et Neroot mitte endiste vägimeeste kujudega näavata.

Jõudis võistluspäev. Varsti stardi järele läks Neroolt juhitav kaarik ümber; keiser tassiti selle- alt välja, asetati uuesti püsti ja ta sõitis edasi. Sõitu ei lõpetanud ta igatahes, kuid ta kuulutati võitjaks. Kreeka kohtunikkeid ei saanud Neroot mitte vähem kui seitse krooni; kohtunikud said selle eest rikkaliku rahalise tasu ja seltskondliku kõrgenduse.

Nero surma järele püüti ka mälestust sellest inetust olümpiaadist hävitada. Rekord tähistati, kohtunikud pidid oma autasud tagasi maksma, triumfivärv hävitati, ja pealkirjades, mis Olüm- piast leida, on Nero nimi igalpool hoolikalt välja kratsitud. Aga spordiannalides elab olümpiaad 69. aastal p. Kr. esimese sportlase häbeteo tun- nusena.

Harry Persson

võitis New-Yorgis 10-roundilises matshis Ameer- ica hea raskekaallase Johnny Risko punktidega. Võitlus peeti veerandfinaalina raskekaalu ilma- meistri tiitli peale. Järgmine vastane on Perssonil Jack Sharkey. Selle võitja poksib ilmaeistri tiitli peale Dempsey—Tunney matshi võitjaga. Ameerika ajakirjandus loeb Perssoni parimaks Euroopa poksijaks, kes isegi Carpentier tema pa- rematel päevadel ületab.

— **Eero Penttilä**, värske Soome odameister, viskas Lahdes 62.36. V. Rinne viskas 60.99. Oma parima viske oli Penttilä teinud äraviske paigast sedavõrd kaugel, et jalajälgedest mõõ- te see koguni 65.40 oleks välja annud.

— **Pri Reuter** heitis Frankfurdis ketast 38.34, mis uus nais-ilmarekord.

— Taani-Saksa tennis-maavõistlus andis eel- misele võidu 4:1.

— **Brita Hazelius**, uus Rootsi nais-suurujuja, löi 200 mtr. rinnuliumises ilmarekordi ajaga 3.18,1. 400 mtr. purunes tal rekord ajaga 7.05,3.

Jalgpalli taktika.

Otto Nerz.

Vabaksmängimine.

Mängureeglid ei käsita vabaksmängimist. Vähemalt mitte otsekohe. Kuid määrustik piirab ofsaidimääruse näol vabaksmängimise võimalusi, kuna ta mõningaid seisukohti lubamatuks tunustab.

Vabaksmängimine on katmisele vastupidine tegevus. Iga mees parteist, kellele pall momentlik kuulub, peab enese vabaksmängima!

Vabaksmängimine on mänguvälja ülevaatamise (ülevaate omamise) kõrval kombinatsioonimängu taktiline alus. Vastandina Viini jalgpalliteoreetikule dr. Schwarzile, ei omanda meie ülevaatlükust eriharjutustega. See näib mulle liiga kunstlik olevat. Seda harjutatakse üheskoos vabaksmängimisega.

Üldiselt on vabaksmängimise eesmärk, kaasmängijaile kättemängimist ja enesele palli vastuvõtmist hõlbustada, vastasele vahelesegamist seejuures raskendades. Soodne kõrvalmõju on siinjuures veel, et vabaksmängimine palli vastuvõtjale üksikaktiooni kergendab, olgu see siis löök, dribbeldus või läbimurve, sest vastase tähelepanu on killustatud. Ta peab nimelt mitmeid vabaltseisvaid mängijaid jälgima ja ta read kistakse laiali, kuna ta püüab igat mängijat katta.

Ka ise juures tegime meie kindlaks, et katja enesega üht ringi sektori katab. Vabaksmängimine tähendab nüüd enese asetamist väljapoole seda sektorit. Ka peab takiliseid võimalikult kasuliku seisukoha valima. Kui ma enese nii aetan, et soot minule aja ja ruumi kaotust tähendab, siis olen ma küll enese vabaksmänginud, kuid seda taktiliselt halvasti.

Vabaksmängimine nõuab ka teatud kaugust oma mehest ja vastasest. Eriti segavad algajad alati oma meest palliga, kuna nad talle tee sulavad ja palli juures aidata tahavad, selle asemel, et ennast vabaks mängida. Kui seistakse kõrvalmängijaga liiga koos, võib vastane kaks meest korraga katta. Kui seistakse üksteisest liiga kaugel, kannatab selle all mängu sulavus ja täpsus.

8—12 mtr. on paras maa meeste vahel kombineerimiseks; ta võimaldab vabat vastuvõttu ja tarbekorral ka ümberpöörämist. Ta ei nõua ka kaasmängijalt liig suuri jookske.

Liiga kitsal või liiga laial asetumisel peavad palli valdava poole mehed samapalju jooksma või veel enam, kui vastasmängijad.

Vabaks mängida võib igasse külge, ka tahapoole. Vabaksmängimine tahapoole ei too kaasa tempokaotust, sest püstsööt teeb kaotatu jälle tasaks.

Vasakpoolkaitsjal on pall. (Joon. 16.) Vasakäär tuleb positsioonist 1 positsioonile 2, et ennast vabaks mängida. Vasaksisemine stardib juba ettepoole, et vasakääre püstsööt vastu võtta. Seal ei lähe kiirusest kindlasti vähematki kaduma.

Kui kaitsja on pallil ja ei saa seda ära mängida, peab poolkaitsja samuti tahapoole äärele ennast vabaksmängima, et talle sööta saaks.

Parempoolkaitsja ja vastase vasakäär jooksevad pallile järele (Joon. 17); vasakpoolkaitsja peab vpk. 1-st vpk. 2-sse mi-

nema, et kaitsja hõlpsalt ja hädaohutult saaks talle sööta. Sissepoole vabaksmängida oleks hädaohulik, ka oleks see kaitsjale raskem, kuna ta peaks ennast ümber pöörama ja veel dribbeldama.

Seltsimeest palliga ei saa sel kombel aidata, et talle lähedale minnakse ja otsekohe pallil püütakse aidata, vaid ainult hea seisukohaga parajal kaugusel. Kui liiga lähedale asetatakse, takistatakse sellega kaasmängijat; kui teda pallil isegi aidata tahetakse, on enamuses tagajärjeks see, et vastane palli saavutab.

Asetumine ruumi on sulava kombinatsioonimängu alus. Kui oma mees hästi seisab või hea seisukoha poole teel on, võin ma talle palli otsekohe ja kasulikult edasi anda. Kuid mitte ainult „kus“ vaid „kuidas“ on seisukoha juures tähtis. Isegi see, kuidas ma ennast pööran, on sagedasti kaaluv. Mängija, kes võtab vale frondi, peab ennast veel kord pöörama, või seda lõõgil tegema, või isegi palli niisuguses suunas mängima, millest tal ülevaadet ei ole. Ei tähenda, et mõne sekundi eest seisukorrast ülevaade oli, kümnendiksekundi võib situatsiooni põhjalikult muuta. Mängija frondi kohta olgu järgmised juhtnöörid antud:

1. Ära pööra meeskonnale kunagi selga! Kui jooks palli järele seda sunnib, siis järgnegu palli stoppamisel kiire ülevaade oma meeskonnast. Ühest pilgust on selleks küllalt.

2. Mängi ainult sinna, kus sul vaba vaateväli on! Üle peatõmmatud pallid on harva täpsed. Nad on omal kohal ainult võitluses palli pärast. Eksakt kombineerimisel ei tule nad peaaegu sugugi ette.

3. Seisa palli vastuvõtmisel võimalikult alati näoga oodatava palli suunas. Seega peab juba ennast varuks pöörama! See ei takista veel sihilikkude kehapööretega vastast petmast.

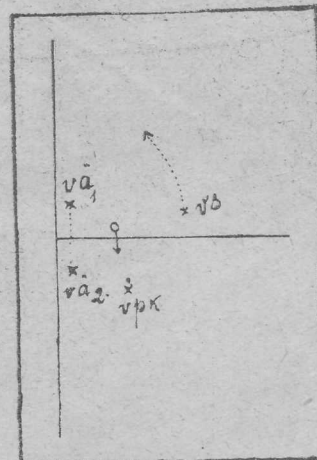
4. Palli surmamisel on otstarbekohane ennast juba surmamise juures uude suuna pöörata.

5. Ääreajaja peab pöörama ennast sissepoole, mitte äärejoone poole, kui ta ettepanekuid või sööte vastu võtab.

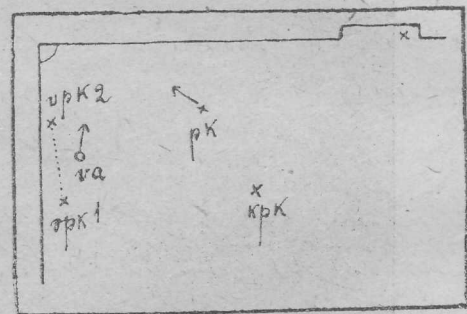
6. Ära sööda ega löö kunagi, enne kui sa kiire pilguga ei ole olukorda hinnanud ja sihti ei ole kindlalt võtnud.

Nende reeglite kasutamine on määratu tähtsusega ja mõjutab kogu mängu iseloomu. Alfred Schaffer näib mängus aeglasena, kuid ta kehaseis palli vastu ja seisukoht väljal on sarnane, et ta tõelikult mängides mängida võib, olgu mängu tempo nii kiire kui tahes. Ka kiireim vastane, kui ta kord juba möödämängitud on, ei jõua talle enam järele.

Pall annab mängule tempo! See tähendab, et kui kiire mängija palliga põigiti üle välja tormab või tuulispasana ringisid keerutab, on mängu tempo ikka aeglane, sest et ruumi ei võideta. Pall jookseb hea ja aeglase mängija juures kiiremini, kui kiire ja halva mängija juures. Lühidate jooksude juures mängus on kümnendik-sekundidel suur tähtsus. Seepärast tuleb suurt rõhku stardile panna. Halb mängija kaotab aga palli vastuvõtmisel ja surmamisel

Joon. 16

Joon. 17

terveid sekunde. Kui tihti jookseb ta pallist üle ja peab jälle tagasi tulema.

Siinkohal ei kiida ma aeglust, kuid kiirus üksinda ei aita ka midagi.

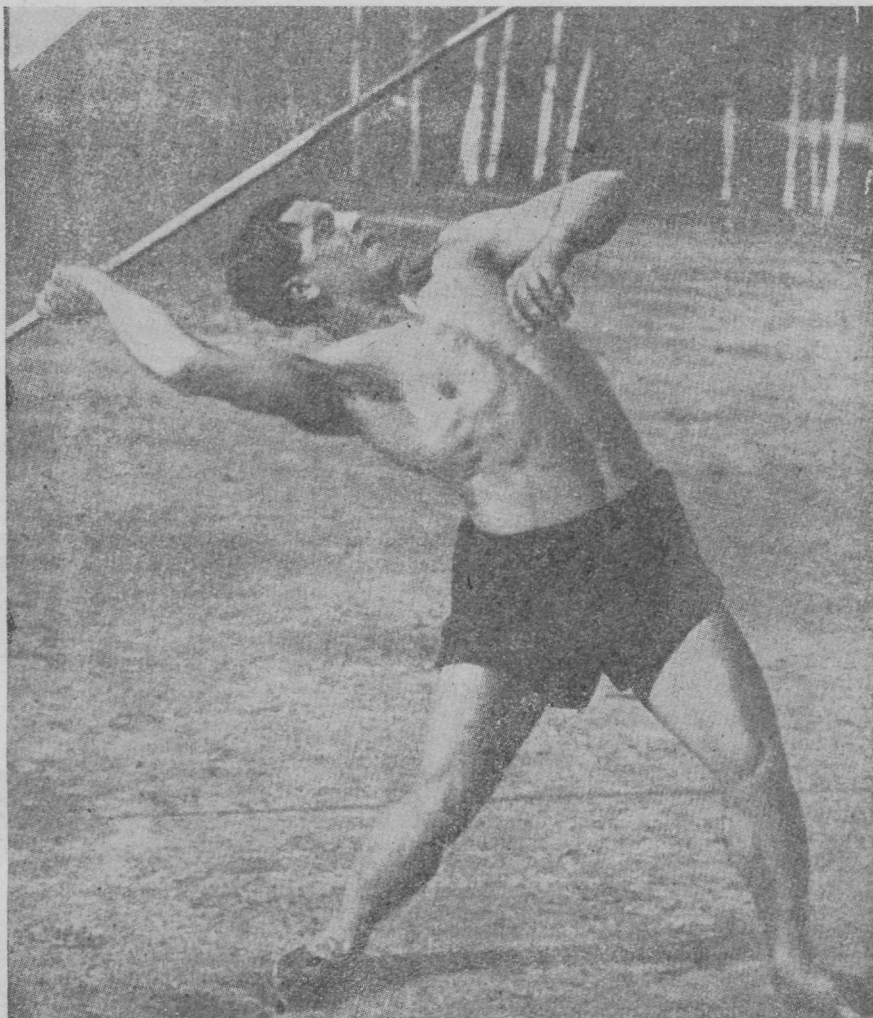
Hea mängija võidab oma omadustega, palli mõõdetult ja otstarbekohaselt andes, enam, kui maailma kiireim jooksja seda mängu lühidatel jooksudel suudaks tasa teha.

Ta asetub juba iseenesest soodsamini ja kasulikumalt, nii et vastane oma kiirjooksuga ei suuda seda tasa teha. Ta stardib oma parema ülevaatlikkuse tõttu aegsamini ja võidab niiviisi edumaa.

Kiirus ühendatult tehnikaga ja taktikaga on meieloosung!

Igaüks peab enese vabaks mängima, kui tema meeskond pallil on! Ühe mängu arvustamisel tähendasin ma ühele mängijale, et ta ennast teatud raske tagajärgiga juhusel ei olnud vabaks mänginud. Ta tähendas lihtsüdamikult, et tema sõber — ta nimetas nime — olevat enese vabaks mänginud. Ta oli vildakul arvamisel, et ühe mehe vabaksmängimisest jätkub. Kõigi või enamuse mängijate vabaksmängimisest ei olnud tal mingit aimu. Eriti kõrgele tasapinnale on arenenud vabaksmängimine Inglise professionaalidel.

Ei või unustada, et vabaksmängimine mingi paigalseisimine ei või ega tohi olla. Kõik peab jookstes sündima. Kui sa oled enese vabaks jooksnud ja vastane sulle järele tuleb, pead sa uuele seisukohale jooksma. Seega on vabaksmängimine ja katmine juba võitlus omaette. Enamuses sünnib see ikka kiirel jooksul. Võidavad selles võitluses intelligents, kiirus ja vastupidavus. Ja kes selles võitluses võidab, on ikka reeglipäraselt ka mängu võitja. Ma ütlen reeglipäraselt, sest mäng alistub ka juhustele, mis tihti oma mõju avaldavad. Seepärast peab alati erk olema ja ei või tähelepanu sekundiosaks

Vene odaviskaja Reshetnikov — mees, kes võib veel spordiilma enesest rääkima panna. Olevat Leningradis viskeid kuni 65 meetrini teinud ja ofitsiaalselt tänavu võistlusel 61.04.

Rauvusvahelistel töölisvõistlustel Berliinis

olid paremad tagajärjed: 100 mtr. — Etholen, Soome, 10,8; 400 mtr. — Podgaskij, Vene, 52,7; 1500 mtr. — Jokela, Soome, 4.12,0; 5000 mtr. — Jokela 15.46,5; 110 mtr. tõkkeid — Welz, Saksa, 16,1; kaugus — Heinänen, Soome, 6,70; kõrgus — Etholen 1,78; teivas Kristoffersen, Soome, 3,30; oda — Reshetnikov, Vene, 59,61; ketas — Lindborg, Soome, 39,20; kuul — Korpi, Soome, 13,24.

Saksa — Läti

töölissportlaste kergetõustiku maavõistlus lõppes Läti eduks 69 punktiga Saksa 49 p. vastu. Paremad tagajärjed: 100 mtr. — Rudzits, Läti, 11,5; 200 mtr. — Freese, Saksa, 24,2; 400 mtr. — Rudzits 52,3; 1500 mtr. — Wagner, Saksa, 4.14,3; 10.000 mtr. — Wagner 33.50,7; kaugus — Rudzits 6,66; kõrgus — Dimis, Läti, 1,75; teivas Vithoffs, Läti, 3,40; oda — Osols, Läti, 43,93; ketas — Sukatnieks, Läti, 43,01; 100 mtr. naistele — Hochholzer, Saksa, 13,2; kaugus naistele — Valaka, Läti, 4,95; kõrgus naistele — Inder-son, Läti, 1,40; ketas naistele — Drivin, Läti, 27,61; kuul naistele — Drivin 8,69.

Tarvastu kaitseliidu malevkonna kergetõustiku võistlused 19. aug.

Võistluse päev on mitme sajurikka päeva järele jälle ilus päikesepaistelne ning ergutab osavõtjaid ja rõõmustab pealtvaatajaid. Osavõtjaid on kümne ümber, neist üks naisterahvas.

Viljandi k.-l. maleva poolt oli Tarvastu malevkonna kõigeparemale sportlasele rändav auhind annetatud (pronks jalgpallilõõja palliga marmor alusel).

Saavutused nähtavate tüsedate kujude kõrval näivad veidi kahvatud, mis on oleneb sellest, et meestel puudub igasugune tehnika, tehakse kõik vaid toore jõuga. Ootamata häid tagajärgi andis teivashüpe, mis tehti maakonna rekordist paremaks ehk küll teivas veidi nõrk oli ning hädapähtlikult looka vajas. Hüpata tuli ka otse vasta päikest. Tugevama teiba korral oleks tagajärg igatahes veel parem olnud. Samuti oli ka saja meetri jooks Viljandi maakonna esivõistlustel (9. aug.) jookstud ajast parem.

Naiste jooksust oli loota paremaid tagajärgi, kuid võistleja libises söötis jooksutee tõttu

stardist väljajooksimisel ja jooksutee keskel teist korda peaaegu kukkumiseni.

Meestele: 100 mtr.: 1. Lilienthal — 12,3, 2. K. Parts — 3 mtr. järel, 3. E. Laonou — 2 mtr. 2. järel.

Hoota kõrgus: 1. J. Bach — 1,17, 2. E. Vendelin — 1,14.

Hoota kaugus: 1. J. Bach — 2,79, 2. K. Parts — 2,54, 3. J. Jaakson — 2,46.

Hooga kõrgus: 1. E. Lilienthal — 1,50, 2. K. Parts — 1,40, 3. E. Vendelin — 1,35.

Kaugus hooga: 1. H. Lilienthal — 6,13; 2. E. Lilienthal — 5,73, 3. J. Jaakson — 5,41.

Odaviske: 1. H. Lilienthal 48,71, 2. J. Bach 36,38, 3. E. Vendelin 34,76.

Kolmik hooga: 1. H. Lilienthal 11,65, 2. E. Lilienthal 11,57, 3. J. Jaakson 11,00.

Kuulitõuge: 1. H. Lilienthal — 11,72, 2. J. Jaakson 10,40, 3. E. Lilienthal ja Rühka 10,34.

Kettaheide: 1. H. Lilienthal 35,47, 2. E. Lilienthal — 30,99, 3. J. Bach 29,74.

Teivashüpe: 1. E. Lilienthal 3,00 (Viljandi maakonna rekord 2,96 mtr.), 2. E. Vendelin 2,40, 3. H. Lilienthal 2,40.

Kolmik hüpe hoota: 1. H. Lilienthal — 8,47, 2. E. Lilienthal 8,22, 3. G. Bach 8,13.

Naistele:

60 meetrit: E. Simm 10,1, Kaugus hooga: E. Simm — 3,64.

Punktisid said järgmiselt: 1. H. Lilienthal — 19 pk., 2. E. Lilienthal — 17 pk., 3. J. Bach — 10 pk.

Seega omas kuju omale kaitsmiseks H. Lilienthal.

Vaatleja.

Amblast,

29. aug. korraldas Ambla Haridusseltsi sporditoimkond Ambla — Tapa soomusrongide rügemendi vahelised kergetõustiku ja jalgpalli võistlused. Paremad tagajärjed olid:

100 m. jooks: 1) Strömberg 11,9, 2) Kuulmata 12,0, 3) rms. Sengbusch. 200 m. jooks: 1) rms. Sengbusch 26,8, 2) Strömberg 27,4, 3) Mankin. 1500 m. jooks: 1) kapral Lusenberg 4 m. 47,2 s., 2) Kuulmata, 3) rms. Karro. Kaugushüpe hooga: 1) n. a. o. Paal 5,64, 2) Strömberg 5,52, 3) noor Mäe 5,49. Kõrgushüpe: 1) Grünreich 140, 2) Strömberg 140, 3) n. a. o. Paal 135. Kolmik hüpe: 1) Strömberg 11,70, 2) n. a. o. Paal 11,39, 3) Mankin 11,29. Oda: 1) n. a. o. Paal 42,12, 2) n.-leitn. Annus 39,05, 3) Volter 37,99. Kuul: 1) noor Mäe 10,65, 2)

n.-leitn. Rebane 9,87, 3) v. a. o. Arm 9,75. Ketas: 1) n. a. o. Arm 32,98, 2) n.-leitn. Annus 32,35, 3) noor Mäe 28,74.

Punktidega võitis s.-rongide rügemnt 52 pk. Ambla Haridusseltsi sp.-toimkond 38 pk.

Jalgpallivõistluse võitis s.-rongide meeskond tagajärjega 5:0.

Vahekohtunik leitn. Rebane.

Rahvuslised Koerus.

Eesti rekordi kordamine 60 m. jooksus.

29. augustil korraldas Koeru spordiselts Arukülas oma seltsi ja Paide Järvapoegade sportlaste osavõttel esmakordseid tänavuse hooaja kergetõustiku võistlusi.

Oodatud Järva rekordi parandamine J. Uusna, Järvapojad, poolt õnnestas ootamatult hästi, kuna 100 m. tagajärg nõrk, et jooks kohe 60 järgnes.

— Võistluste teised tagajärjed üldiselt nõrgad:

60 m.: 1. S. Uusna 7,1 sek. kolme ajanäitaja ajad ühtlased; 2. E. Hindrekus 1½ m. järel, 3. Tedressaar.

100 m.: 1. Uusna — 12,0, 2. Hindrekus ½ m. j., 3. Tedressaar.

Kõrgushüpe: 1. Tedressaar — 1,55, 2. V. Hindrekus 1,50, 3. E. Hindrekus 1,50.

200 m. (sirgel teel): 1. E. Hindrekus — 25,9, 2. Tedressaar, 3. Adler.

Kuul: 1. S. Uusna — 9,58, 2. Kalas.

Kaugus: E. Hindrekus 5,58, 2. Tedressaar 5,29, 3. S. Uusna 5,02.

1500 m. j.: Oorep 4,50,0, 2. Seera 4,53,8, Kalas 5,04,4.

Ketas: 1. Netse 29,18, 2. Uusna 28,59, 3. Karuks 28,12.

400 m. j.: E. Hindrekus — 60,5, 2. Tedressaar 62,7.

Teivashüpe: Rosenblatt — 2,50, 2. Tedressaar 2,40.

Kolmik hüpe: Karuks 10,81, 2. Uusna 10,75. Odaheide: Karuks 41,54, 2. Vilmanen 40,93.

3000 m.: 1. Seera 11,15,0, 2. Vilmanen 11,31,9. V. K.

Järva esivõistlused ujumises.

Võistlused järvapoegade korraldusel olid Järvas esmakordsed. Pühapäeval sooja ilmaga peetud võistlused tõmbasid Paide üldelude nägemata arvul publikut kokku, vaatamata võistluspäiga kaugusele.

Võistluste võimaldamise eest tuleb ütelda suur aitäh spordiinstruktor hra E. Kepp'ile, kelle juhatusel algasid 4. skp. ujumise kursused üle 30 osavõtjaga. Nendest startisid Järvapoegade nimel esivõistlustel 22, teistest organisatsioonidest puudusid võistlejad. Ehk alles kunsustel saadi esimesi õigeid näpunäiteid õigestest ujumisstiilidest, näidati keskpäraseid aegu, arvestada tuleb ka võistlejate aastate noorusega — enamasti alla 20 aastat, 50 m. naistemister koguni alla 16.

— Nimetamisväärselt kaunit üjus, antud juhatuslega tõsiselt arvestada, Julius Pallenberg, kellele ujumise tulevikku tohib ennustada. Rinnuli jõurikas oli A. Mahoment, kellelt paremaid aegu tahaks lähemas tulevikus loota, kuna 1000 m. ootustele vastupidiselt üllatas noor 15-a. Hugo Juhfeldt; liües täiskasvanud kaasvõistlejaid.

25 m. naistele rinnuli: 1. L. Kivi 60,2; 2. E. Pauls 2 m. j.; 3. Ohsoling.

50 m. naistele rinnuli: 1. E. Taks 1,36,1; 2. A. Namsing; 3. Kresner.

50 m. vabalt meestele: 1. S. Uusna 52,9; 2. Sandmann 55,2.

100 m. rinnuli meestele: 1. A. Mahoment 2,07,8; 2. P. Palmberg; 3. Juhfeldt.

100 m. seljali meestele: 1. P. Palmberg 2,43,4; 2. Keigo R. 2,53,8; 3. Pallenberg.

100 m. rinnuli noortele: 1. Mätlik 2,23,1; 2. Pallenberg J. 2 m. j.

100 m. seljali noortele: 1. Pallenberg J. 2,56,2 sek.

Esmaspäeval, 16. aug. k. a. ujuti Mündi jõel külma, vihmase ilmaga 1000 m. meestele vabalt tagajärgedega: 1. H. Juhfeldt 17,11,7 sek.; 2. P. Palmberg 17,15,8 sek.; 3. J. Pallenberg 20 m. j. Saavutatud tagajärjed on Järva ujumisrekordide normid. V. K.

Narva — Tallinn 2:2.

Pühapäeval, 29. augustil peeti Narvas kolmas jalgpalli linnavõistlus Narva—Tallinn jalgpalliliidu poolt välja pandud auhinna peale. Eelmised kaks võistlust olid lõppenud Narva kaotusega 0:2. Seekord edustas Tallinna väikeseltside koondus, Narva Tennis-hokkey klubi ja Võitleja koondus.

Esimesel poolajal pääseb Narva juhtimisele 1:0, kuna Narva kasuks antud antud penalty veel seejuures möödagi lüüakse. Teisel poolajal märgivad K. Fisher ja Seegner Tallinna heaks väravaid, kuna Narva penaltyst viigi saavutab. Narva püüab veel energiliselt võiduväravat, kuid see jääb tulemata, olgugi et shansse leidus. Vahekohtunikuna tegutses J. Safronov, Narva.

Tartu Kalevi juubelivõistlused.

Tartul veerandsada aastat sportlist minevikku. Elav konkurents ja head saavutused pidupäeval.

J. Martini foto.

Pealinn on oma 25-aastast tööd spordiliikumise alal juba Tallinna Kalevi juubelivõistluste näol mälestanud tänavu, nüüd tegi seda ka Tartu Kalev, kes vanem spordiorganisatsioon Tartus ja esimeste spordipioneeride tööd ja saavutusi otsekoheselt on seal jatkanud, püüdes neilt traditsioone ja inimmaterjali.

1901. aastal asutati nimelt Tartus spordiring, kes tegutses peaaugustikult raskejõustiku alal, kuna see populaarsem spordivorm tol ajal oli. Ringil tõusis palju häid jõude, nimetada oleks neist vast eestkätt Jaan Jaagot, vendi Kobbingid, Mosini, Thomsoni, siis hiljem ringi muutmisel spordiseltsiks „Aberg“ (1907. a.) — Ed. Hermann, K. Lüdimois, Vildmann, Kurvits ja teised.

Ilmasõja ajal soikub seltsi tegevus juhtide astumise tõttu sõjaväkke ja harjutusruumide puudusel. Vast 1918. aasta kevadel suudetakse jälle kooskäämida ruumid soetada. Seatakse kokku uue seltsi põhikiri ja 4. oktoobril 1919. a. avatakse see pidulikult. Kaalul seisis, kas seltsi nimetada Kalev või Ilmarine. Rohkem poolehoidu leidis Kalev ja sestajast peale võibki Tartu Kalevit jõurikkalt pea kõigil spordialadel tegutsesmas leida.

Väljapaistvamad tegelased, kes 25 aasta jooksul Tartu spordiliikumist oma õlgadel on kannud, on: Aleks Palm, Johannes Hüttsi, siis hilisemalt päevilt veel Johann Martin, Eduard Jakobson, Elmar Reimann, dr. G. Kroll ja teised.

28. ja 29. augustil pühitses Tartu vanem spordiselts Kalev 25-aastast juubelit, mille puhul rahvusvahelised kergejõustiku võistlused organiseeriti. Võistluste rahvusvahelist maiku hoidis küll vaid Riia Unioni parim sprinter Fröhlich alal, kuid selle eest olid kodumaa paremad pea kõik väljas, et paari nädala eest peetud kergejõustiku esivõistluste tagajärgede ja kohtade vahetuse lähendada ja esitada ennast täielikult määralt värske meistrite vastu. Ja tõesti! Meistrid Rähn, Roht ja Tiisfeldt said oma parematel aladel isegi kolmandatele kohtadele tõrjutud, Rähn ei suutnud 100 meetris eeljooksu aegagi kätte saada, Tiisfeldt ei mõista veelgi 400 mtr. tempot, kuna Roht õige ebakindlana tundus. Muidugi ei saa neist üllatustest veel mingisuguseid kategoorilisi järeldusi teha, kuid üks asi on kindel, et kergejõustikus on konkurents tasavägine (välja arvatud vast pikad maad), meeste võimised võrdlemisi tasakaalus.

Küllasõitnud Riia sakslane Fröhlich on endisega võrreldes palju edenunud, jookstes kindlalt täitsa omaette 400 mtr. 52 sek. ära, kuna 100 mtr. ta siiski aeglasena tundus. All round man Rähnil olid halvad päevad, saavutatud resultaadid on temale liig keskpärased; 400 mtr. tahab ta siiski eeloleval pühapäeval Riias Fröhlichi reanssheerida, mis ka võimatu ei ole. Visketes olid tartlased eriti „stoossis“, Kalkun, kes andis ketale kahjuks liig madala lennu, saavutas siiski käesoleva aasta parima tagajärje 41.81. Feldmann hakkab nagu harilikult hilissügisel vormi minema, tema kuul 12.92 ja ketas 39.92 kinnitavad seda.

Odas oli Larson tubli, kuna Järvits ka juba mehana klassist end maksma suutis panna — lootus tulevikku. Hüpetes olid kõvad mehed Rähn, Steinberg ja Ütt, ehk küll ükski neist omi paremaid võimisi välja ei pannud.

Keskmaades oli Villemson 1000 mtr. eriti hea. Tiisfeldt, kes temale konkurentsi püüdis teha, võitis ta õnneliku taktikaga (peab üldse tähendama, et Villemson eriti tähelepanu oma lõpuspurdi peale panema on hakanud). Uus täht Vitsut oli 1000 mtr. küllalt hea, kuna miilis tugevam konkurents puudus. Antson on sügiseks ennast jälle kohendama hakanud ja oli õnnelik, kui 1609 meetris uue Tartu maakonna rekordiga maha sai. Parimaks meheks neil võistlusil oli ükskord enam K. Laurson, kes mõjuvama konkurentsi juures oma 3000 meetri rekordi tugevalt parandanud oleks, kuna pooltunni maa 9015,95 mtr. ulatab rahvusvahelise klassini. Tõsiselt kahju, et hariline sügisene külaline lätlane Motmillers puudus, oli ju Laursonil suur tahtmine temaga jõudu proovida. Noor Labent oli 100 mtr. stardis kärmas ja tubli 200 mtr. teatejooksus.

Peab tähendama, et Tartu naisportlaste pere kodumaal kõige arvurikkam ja võistluskogenum on, kuid endiste tagajärgedeni ei taheta enam küünida. Praegu domineerib prl. Rebane, kuna teiste tagajärjed päris juhuslised on. Kas tahame siis oma naabritest lätlastest ja poolakatest maha jääda?

Ülemine pilt: Moment 100 mtr. jooksult. Jooksevad vasakult — Villemson, Rähn, Fröhlich, Labent, Ütt ja Tiisfeldt.

Alumine pilt: grupp võistlejaid. Seisavad vasakult: Kink, Villemson, Kalkun, Feldmann, J. Laurson, Rüütel, Antson, Reimann, Anton, Järvits, Vitsut, Tiisfeldt ja Ivask. Istuvad: Ütt, Steinberg, prl. Kõiv, Labent, K. Laurson, prl. Rebane.

Võistluste korraldamises on tartlased tükk teed edasi jõudnud. Pidulikkus oli kõigiti silmanähtav. Võistlused algasid pühapäeval rongikäiguga läbi linna spordiplatsile, kus Tartu Kalevi energilisem sportlane Antson päevakohase kõnega võistlused avas. Juubeli puhul oli välja antud nägus album ja eraldi valmistatud juubelirinnamärgid, kuna daamid võitjaid lilledega ehtisid. Selle eest neile veel kord aitäh!

Võistluste tehnilised tagajärjed olid:

100 mtr. — 1. Labent, Akad. sp.-kl., 11,3; 2. Tiisfeldt, Kalev, 11,6; 3. Rähn, Kalev.
 100 mtr. noortele — 1. Schütz, TNMKÜ, 12,1; 2. Mahl, TNMKÜ; 3. Võsu, Tartu Kalev.
 100 mtr. naistele — 1. Rebane, Tartu Kalev, 14,3; 2. Floss, Akad. sp.-kl.; 3. Venger, Ak. sp.-kl.
 400 mtr. — 1. Fröhlich, Riia Union, 52,0; 2. Rähn 52,4; 3. Tiisfeldt 53,6.
 1000 mtr. — 1. Villemson, Kalev, 2,40,2; 2. Tiisfeldt 2,40,7; 3. Vitsut, N.-Jõesuu Kalevala, 2,41,9.
 1609 mtr. — 1. Vitsut 4,46,4; 2. Antson, Tartu Kalev, 4,47,5 (maak. rek.); 3. Laas, Tartu Kalev.
 3000 mtr. — 1. K. Laurson, Kalev, 9,19,7; 2. Antson 9,48,5; 3. Reimann, Tartu Kalev.
 ½ tundi — 1. K. Laurson 9015,95 mtr. (Eesti rekord); 2. Rüütel, Tartu Kalev, 8638,07; 3. Reimann.
 4 × 100 mtr. — 1. Kalev 46,6; 2. Tartu Kalev 47,4.
 800 + 400 + 200 + 200 mtr. — 1. Kalev 3,47,3; 2. Tartu Kalev.
 110 mtr. tõkkeid — 1. Rähn 17,2; 2. Kink, Tartu Kalev, 20,6.
 Kaugus — 1. Rähn 6,61; 2. Steinberg, Tartu Kalev, 6,19; 3. Labent 6,15.
 Kõrgus — 1. Steinberg 1,70; 2. Ütt, Narva Kalev, 1,65; 3. Roht, Ak. sp.-kl., 1,60.
 Kolmik — 1. Rähn 12,84; 2. Kink 12,40; 3. Ütt 12,16.
 Kõrgus naistele — 1. Kõiv, Ak. sp.-kl., 1,25; 2. Kütt, Ak. sp.-kl., 1,25; 3. Rebane 1,25.
 Kuul 7,25 kg. — 1. Feldmann, Ak. sp.-kl., 12,98; 2. Ivask, Tartu Kalev, 12,37; 3. Kink 11,12.
 Kuul 5,44 kg. — 1. Feldmann 16,18; 2. Anton, Tartu Kalev, 14,64; 3. Ivask 14,58.
 Kuul 5,44 kg. noortele — 1. Võsu 12,54; 2. Lepik, Tartu Kalev, 11,85; 3. Mahl 11,40.

Ketas — 1. Kalkun, Tartu Kalev, 41,81; 2. Feldmann 39,92; 3. Ivask 36,65.

Ketas naistele — 1. Rebane 21,19 (Eesti rekord); 2. Kõiv 18,71; 3. Rezold, Ak. sp.-kl., 18,31.
 Oda — 1. J. Laurson, Tartu Kalev, 53,83; 2. Järvits, Ak. sp.-kl., 51,54; 3. Anton 49,02.

J. T.-dt.

Sportlastele

Kola šokolad

à 35 mk.

Georg Stude, Tallinnas.

Daani esivõistlused kergejõustikus:

400 mtr. tõkkeid — Lundgren 58,7; kuul — Rasmussen 12,63, kogusummas 24,23 (rekord); 100 mtr. — L. Jörgensen 11,0; 1500 mtr. — A. Larsen 4,07,7; kolmik — Lundgreen 14,07; kõrgus — Nielsen 1,80; 800 mtr. — A. Larsen 2,01,4; oda — Gjörling 59,22, kogusummas 99,80 (rekord); teivas — Petersen 3,80; 10,000 mtr. — A. Pedersen 32,31,0; 400 mtr. — K. Jensen 51,6; 110 mtr. tõkkeid — Lundgreen 16,0; raskus — Hagemeister 9,30.

Sakalamaa Maleva kaotas Järvapoegadele 2:3 (2:0).

Võistlust 29. aug. jälgimas Paides, kus rullus võistlus, rahvast ennenägematult rohkelt. Sakalalased esinesid hoolimata kahest varamehest tervikuliselt meeskonnana, pannes seda esimesel poolajal 2 kuivaga maksma. Teine poolaeg selle vastu tõi moraalse languse „poegade“ hingetatud kaitse ja poolkaitses töö tagajärjel.

Mäng oli esimesel poolajal vahelduv, sagedate küljeoutidega, teisel täiesti Järvapoegade oma. Esimese värava Viljandile lööb keskajaja E. Altman, kes platsil parimaks, teise samuti publiku tulisel mürgeldusel. Võiduvärava torkab parameär.

Kindlaid väravavõimalusi hävines mõlemal. Vilistas halvasti A. Vibert, Järvapojad, lastes mööda mitmeid tahtelisi handse karistusruumis. V. K.

Ka Klausneril ei vea igakord.

Poksinud Bernhartiga viigi.

John Bernhart.

Võistlus Bernhartiga Brasiilia meistri nime peale andis Klausnerile ootamatult viigi. Mehel oli matshist Soldier Jones'iga puhkuseks olnud aega kõigest 6 päeva, see oli igatahes, mis Klausneri saavutusvõimet halvas. Normaalses oludes oleks Klausner pidanud Jonesi paari roundiga k. o. võitma.

Kohtunikud andsid 10 roundi järel küll Klausnerile punktivõidu, kuid poksimisjoni president ei olnud nõus, et tema „pupilo“ kaotab ja käskis võistluse viigiks tunnistada.

Nii lõppes teine suurem matsh Klausneril viigiga. Ringi minnes kaalus Klausner 81 kg., Bernhart 76 kg.

Revanshmatsh Klausner — Jones on edasi lükatud septembrikuu peale. Vahepeal võistleb Klausner Argentiina meistri Roberto Di Lorenzo'ga. Lorenzo kaalub 84 kg.

Programm matshiks on järgmiselt kokku seatud :

1. kolm paari amatööre,
2. sulgkaal
Armando — Muffatti,
(Brasiilia) (Itaalia)
3. kergekaal
Valentino — Peter Johnson,
(Brasiilia) (Aafrika)
4. keskkaal
Peyradl — Sebastino,
(Argentiina) (Brasiilia)
5. raskekaal, peavõistlus
Klausner — Di Lorenzo.
(Eesti Dempsey) (Argentiina)
L. C. Jucevicz.

Eesti jalgpalli esivõistlused.

TJK juba 10 väravat löönud ja 2 meeskonda langetanud.

Tänavune suvi oli rahvusvaheliste jalgpallivõistluste poolest rikkam, kui ükski eelmine. Üheteise võidu pakkusid hästiseeditavat külakosti lätlased, leedulased, soomlased, rootslased, poolakad, tšehho-slovakid, austerlased ja ungarlased. Üksikud meeskonnad näitasid välismaalastele enneolematult tugevat vastupanu, kuna maavõistlused osutusid möödunud suvihooja mustadeks lehekülgedeks. Saabuv sügis on sellele internatsionaalsele jalgpallipudrule tõmmanud kriipsu peale. Pole enam oodata väliskülalisi, vaid jalgpalli-jänusel publikul tuleb rahulduda nende paladega, mida pakuvad esivõistlused. Asi ongi sarnaseks kujunenud, et oodatakse põksuval südamele viimaste tulemusi, sest kibedalt suvehooajal polnud meie parematel meeskondadel niipalju aega, et korra ka omavahel jõudu katsuda. Sport ja Kalev on „Vaba Maa“ karika peale küll kaks korda viiki mänginud, kuid TJK on aja puudusel senini pidanud jõukatsumisest Kalevi ja Spordiga loobuma. Kõige selle järele pakuvad esivõistlused suurt huvi, eriti TJK ja Kalevi kohtamine, mida peetakse kohe peale maavõistlust Soomega.

Esivõistluste loos viis TJK kõige pealt kokku Narva Võitlejaga, Kalevi — Meteoriga ja Spordi — Pärnu Tervisega. Viimane andis Spordile loobumisevõidu, Kalev — Meteor mängivad reedel, kuna TJK oma kaks vastast — Võitleja ja Nõmme Kalju juba esivõistlustest välja kukutas ja sellega end poolfinaali kvalifitseeris.

TJK — Narva Võitleja 4 : 0.

Liit oli selle võistluse määranud Narva. Nii tuli kokku koguda kimpud-kompud ja ühel viimasel laupäeval pealelõunal vuraski 20-liikmeline lõbus reisiseltskond TJK üldmütsides piirlinna poole, kuhu jõuti kella kümneks õhtul. Kui juba korra Narvas olla, siis peab ka Jõesuhu vaatama, otsustasid poisid oma vahva esitaja Pik-kadar'i eestvedamisel ja ruttasid valavale vihmale vaatamata läbi pimedate tänavate „priistani“, kus jõeaurik juba Jõesuhu poole oli teele minemas. Sarnast pimedust, nagu Narva jõel, ütlesid poisid harva olevat näinud, kuid sellele ja kõledale sügistuulele vaatamata oli tuju kõigil hea. Varsti kolis juba itaalia-eestikeelne „Quantendo mio“ ja tund aega hiljem ütlesid TJK jalgpallirüütlid Narva-Jõesuu hauavaiksetel tänavatel. Õo saadeti mööda kusagil suvilas, kuna enne seda vaadati veel kuursaali ja tehti einelaudas püstijalal „sooja“.

Järgmisel hommikul tõi jõeaurik kaks kame-

raadi juure, kes tulid öösisel rongiga, nii et komplekt oli päris täielik. Jõesuus enam midagi vaadata polnud, rand oli inimestest tühi, ja varsti tossutas jõeaurik tervet seda kampa vastu voolu jälle Narva poole tagasi. Teel nägid poisid, kuidas „hülgel habet aeti“ ja ilma piletitä laeval sõideti ning võtsid sellest mõningat õppust.

Narvas oli veel vähem vaatamisväärisust, kui Jõesuus. Ajaviiteks mängisid viisteist meest korraga ühte piljardit ja sõid hapusid õune, mõned magasid ja ülejäänud tegid Narva õrnemasooga tutvust. Nii möödus aeg kuni võistluseni, mida peeti porisel linna spordiväljal. Publikut oli Narva kohta ennenägematult rohkelt, kuna peale selle olid poisikesed okkupeerinud kõrvaloleva koolimaja, kust ühest aknast vaatasid sada pead vesist ja porist võistlust. Selle tulemus on juba ammu teada, märkida on ainult niipalju, et Ellmann löi kaks väravat, Pihlak ühe ja Väli ühe. Muidu läks mäng TJK üleolekul ja igatpidi korrektilt, mille eest holitses jalgpallikindral härra Lugenberg, kes narvalastele andis lühikestes pükstes ühe vilekontserdi. Hooakaupa tuli ka taevast vihma ja kui mäng lõppes, polnud ühelgi mehel kuiva kohta nahal.

Videviku saabumisel lõppes mäng ja mänguväljalt liikus ekskursioon otsemat teed raudteejaama, saadetuna poisikestekarjast, kes Narvas nii kuulsa „Võitleja“ võitjaid imetlesid. Enne ärasõitu tuli üks meeliterav juhus läbi elada. Rongi minekuni oli aega kolmveerand tundi. Kusagilt restoraanist telliti õhtusöök, mille valmistamiseks kulus aega täpselt 40 minutit. Viie minuti jooksul hävitati see, jooksti jaama ja parajasti sel hetkel kui viimane mees vagunitrepist üles sai, hakkas rong liikuma. Sellega lõpeb ka lugu TJK Narva sõidust.

TJK — Nõmme Kalju 6 : 0.

Põhimõttel: mida varem, seda parem — pidas TJK. oma. teise võistluse esivõistluste tsükliks möödunud esmaspäeval. Võistlust peeti Kalevi väljal, kus TJK mängis tänavu esimest korda. Publikut oli kogunud vähevoitu, kuigi ilm oli ilus ja jalgpallivõistluseks nagu loodud.

TJK, kes suve läbi oli võistelnud ainult omal väljal ja osalt ka staadionil, kus lokkav rohi mänguvälja katab, ei saanud algul Kalevi kivi-köval terräänil kuidagi jalgu alla. Ka oli liidu poolt väljale toodud jalgpalli asemel mingisugune kõrvitsataoline nahkmuna, mis nii kerge ja loper-gune oli, et ükski mängija teda tabada ei suut-

nud. Mõneminutilise mängu järele tunnistas seda imelikku eset ka vahekohtunik Räästas, mille järele mäng ka kuni uue palli väljatoomiseni katkestati. See oli veidi viisakam pall, ta vähemalt lendas kui löödi. Pihlak oli enne seda vahejuhtumist kõrvitsataolise palli jahmatamapanevalt juba üks kord Kalju võrku saatnud ning tegi seda uue palliga teist korda. Poolaja seisuks jäigi 2 : 0.

Mängu teise poole algul tahtsid TJK mehed palli veidi märjaks kasta, et ta raskem oleks, kuid seda ei lubanud Kalju mehed. Nähtavasti tahtsid viimased ikka veel võita. Sellest kurjast kavatsusest tõmbas kriipsu läbi TJK kaitse, kes kõik Sorki ja Ko. läbimurde hõlpsalt likvideeris, nii et ei jäänud muud üle, kui nõmmelaste väravat põmmutada. Ellmann leidis poolaja algul pallile tee väravasse ja selle järele kihutas Väli kaks pommi Ratnikule võrku. Viis tükki löödud, tuli väravalöömises väikene vahe, mille jooksul vahekohtunik Räästas tagandas toore mängu eest Kalju meeskonna vanema — Mikkeri. Viimane ei tahtnud seda kuidagi teha, kuid lahkus viimaks ometi. Ülejäänud osa mängust möödus TJK survele. Joll seadis 6 : 0 ja paar sekundit enne lõppu oli Väli tore läbimurre. Võistluse lõpuakordina püüdis Ratnik ta tugeva löögi meisterlikult.

TJK mängis nähtava hoota ning andus liiga palju kombinatsioonidele. Kalju meeskonnast puudus Võrgi, kes TJK pealetunge oleks aidanud soodsamalt likvideerida. —ngs.

Viljandi spordiühingu ja Võhma Leola kaotus Türi.

29.aug. oli Türi spordiringil külas jalgpallimehi Viljandist ja Võhmast, kes osa võtsid türi-laste poolt korraldatud „välk-turniirist“. Kahjuks ei olnud Tallinnast leida ühtegi vaba meeskonda ja kuna Viljandi ja Võhma näitasid pealegi väga nigelat ja algastmelist mängu, siis ei pakkunud turniir seda huvitavust, mida oodati. Suudeti pidada eelringi kaks tunnili-t matshi ja kui külalised mõlemad lüüa olid saanud, pöörasid nad kohe koju tagasi.

Türi spordiring 2 — Viljandi spordiring 1:0 (1:0).

See oli esimene võistlus. Tänavu alles esimest korda kokkuvaatunud Türi jalgpalli noorpõlv käis vabalt kuningländestega ümber. 9. min. tegi vasaksisem. Kundmann 1:0, kuigi kolm: nulliks küllalt võimalusi oli. Teine pooltund läks tasavägisemalt. Võistlust juhtis O. Tamm.

Türi Spordiring — Võhma Leola 6:1 (4:1).

Võhma Leola, kes oma ümbruskonnas tugev meeskond ja Põltsamaa Paalat ja teisi sealpool poeletosinaga löönud, nägi väljale ilmudes päris tuse välja. Türi esitas oma meeskonna järgmiselt: Shv; Karpender (kapt.) — Embeck; Tõrv — Tamm — Siki Viirman; Kanger — Reinverk — O. Lövi — Einamann — Herm. Viirman. Algusest pani Türi kohe täisauru peale ja selle saavutusena oli kuue minutiga kolm palli Võhma võrgus. Nähes, et vastane nõrk, läks Türi lõbumängule üle. Võhmalased saavutasid kohtuniku abil ka auvärava, kuna pall põikpuu välimisest kandist tulles väravas ei käinudki. Lõpuresultaat Türi võit 6:1 (4:1). Väravaid tegid Einamann 3, Lövi 2 ja Tamm 1.

Türi Spordiringi tuleb tänavu hinnata üheks kõige tugevamaks provintsis ja paremaks kui pealinna 2. klassi meeskonnad üksikult.

Toomas Kivi.

Jalgpalli taktika.

(3. lehekülje järg).

lialli valguda lasta. Sagedasti võib see terve mängu kaotamist maksta. Näit. on keskpooikaitsja loiuult vastase keskforma-jat valvanud ja kuigi ta nüüd selle läbimurdele järele spurdis, ei suuda ta enam teda kinni püüda. Nõrgem meeskond mängib harilikult läbimurretega ja hoiab ennast enamuses kaitseks. Kui tal on paari läbimurruga õnne, võib tugevam meeskond kõrvatagust sügada. Nii siis: nõrgema meeskonna vastu mängides tuleb veel hoolsamini katta ja hoiduda liiga ette valgumast.

Sagedasti on tormajate halb katmine kaotuse põhjuseks, kes vastase tagaliinid liiga vabaks jätab. Publik ei mõista seda harilikult. Ta teeb etteheiteid ikka kaitsjatele või väravavahile. Mida kõrgemal mäng seisab, seda enam annavad detailid ennast tunda, seda enam mõjuvad distantsiolud.

Praaga Sparta

on juba Ameerika teekonnale asunud. Esimene osa meeskonda, mis koosnes väravavahitudest Kalliba, Hochmann, kaitsjatest Hoyer, Perner, Steiner, poolkaitsjatest Kolenaty, Carvan, Cerveny ja ajajatest Fleischmann, Janda, Silny, Dvoracek, Hajny, Sima, Dolejsi, Horejs, Mondry ja Polacek, sõitis juba läinud kesknädalal Praagast välja. Esialgne reisisiht on neil Barcelona, kus nad kaks mängu F. C. Europa vastu peavad. Teine ekspeditsiooni osa, mis veel Kada ja Mycliki järele toob, kohtab eelmisega Cherbourgis ja jätkab siis ühiselt teekonda üle suure loigu.

Zamora Lõuna-Ameerikas.

Uruguay on jalgpalli esivõistlused praegu täies hoos. Montevideost tulnud mänguteated mainivad ikka olümpiaadist saadik tuntud nimed: Romano, Scarone, Zibecchi, Petrone, Nazzari jne. Kõigepealt peab aga Andrade jälle hülgevormis olema ja tema triumf Amsterdamis on jälle tõe-naolik. Buenos Airesis on esikohal Euroopas tuntud Boca Juniors. Meeskond on tõusuvormis ja on läinud aatal 8 internatsionaali annud. Zamora klubi, Club Deportivo Espanol, viib praegu Buenos Airesis. Debüüt oli 27. juunil 35.000 pealtvaataja ees võitis ta mingi kombineeritud meeskonna 1:0. Huracan-Club lõi aga Espanoli omakorda 1:0. Zamoralle lõi värava vabalöögist back Pratto. Zamora on suur rahva lemmik. Kuhu ta aga ei lähe, tehakse talle suuri juubeldusi, ja reporterid ja fotomehed piinavad teda alaliselt. Igas lehes võib tema pilti leida ja iga inimene teab ta elulugu.

Saksa — Prantsuse — Shveitsi

kolmikvõistlus kergejõustikus andis Baaselis Saksa võidu 127,5 p. Prantsuse 89,5 p. ja Shveitsi 68 p. ees. Tagajärjed: 100 mtr. — 1. Körnig, Saksa, 10,9; 2. Degrelle, Prants., 11,1; 3. A. Mourlon, Prants. 200 mtr. — 1. Körnig 21,8; 2. Degrelle; 3. Wege, Saksa. 400 mtr. — 1. Imbach, Shveits, 48,8; 2. Schmidt, Saksa, 50,0; 3. Faist, Saksa. 800 mtr. — 1. Martin, Shveits, 1,54,5; 2. Böcher, Saksa, 1,55,0; 3. Martin, Prants., 1,56,0. 1500 mtr. — 1. dr. Peltzer, Saksa, 3,59,2; 2. Böcher 4,00,0; 3. Pelé, Prants., 4,04,0. 5000 mtr. — 1. Dieckmann, Saksa, 15,18,4; 2. Guillemot, Prants., 15,18,6; 3. Ladoumeque, Prants. 110 mtr. tõkkeid — 1. Trossbach, Saksa, 15,4; 2. Meier, Shveits, 16,0; 3. Allart, Prants. Kaugus — 1. Dobermann, Saksa, 7,03; 2. Schumacher, Saksa, 7,02; 3. Meier, Shveits, 6,92. Kõrgus — 1. Lewden, Prants., 1,89. 2. Huhn, Saksa, 1,87; 3. Migault, Prants., 1,85. Teivas — 1. ja 2. Möbius, Saksa, ja Vintousky, Prants., 3,65; 3. 4. ja 5. Gröber, Saksa, Lewden, Prants., ja Egli, Shv., 3,40. Kuul — 1. Brechenmacher, Saksa, 14,11; 2. Duhour, Prants., 13,99; 3. Paoli, Prants., 13,59. Ketas — 1. Hoffmeister, Saksa, 40,85; 2. Conturbia, Shveits, 39,60; 3. Hänchen, Saksa, 39,04. Oda — 1. Molles, Saksa, 54,46; 2. dr. Lüdecke, Saksa, 54,29; 2. Väderlin, Shveits, 53,47. 4x100 mtr. — 1. Saksa 41,8; 2. Prantsuse 42,8; 3. Shveits 4x400 mtr. — 1. Saksa 3,17,4 (rekord); 2. Shveits 3,22,0 (rekord); 3. Prantsuse 3,25,9.

Euroopa esivõistlused ujumises

andsid Budapestis järgmisi tagajärgi: 200 mtr. rinnuli — 1. E. Rademacher, Saksa, 2,52,6; 2. Van Parys, Belgia, 2, 54,8. 1500 mtr. — A. Borg, Rootsi, 21,29,2 (eelvõistlusel 20,08,4 — ilmerekord); 2. Berges, Saksa, 22,08,4. Vettehüpped — 1. Luber, Saksa; 2. Oeberg, Rootsi. 400 mtr. — 1. A. Borg 5,14,2; 2. H. Heinrich, Saksa, 5,21,1. 100 mtr. — 1. Barany, Ungari, 1,01,0; 2. A. Borg 1,01,4; 3. Verner, Rootsi, 1,03,8. 100 mtr. selili — 1. Bartha, Ungari, 1,16,0; 2. Fröhlich, Saksa, 1,19,0. Kombineeritud hüpped — 1. Mund, Saksa; 2. Lechnir, Saksa. Veepall — 1. Ungari, lüües Rootsit 3:2 (3:0) ja Belgiat 5:0 (0:0). Euroopa pokaali võitis Saksa 102,5 punktiga Rootsi 72 ja Ungari 56 p. ees.

Uued kuulirekordid.

Praegu Soomes võistlusreisil viibiv ameeriklane John Kuck on enne oma väljasõitu Ameerikast purustanud seal mitu kuulitõuke rekordi. Nii 12-naelalise kuuliga Ralph Rose'i poolt 20 aasta eest pandud rekordi, mis nüüd 17,61 peale nihkus. 8-naelalist kuulitõukas ta 20,91.

Uued jalgpallivahekohtunikud

Jalgpalli vahekohtunikudest on meil alati suur puudus olnud ja eriti meie provintsi linnades. Et sellest puudusest üle saada, korraldati kevadel Liidu poolt vahekohtunikude kursused, millistest osavõtt kaunis elav oli. Neil päevil lõppesid kursused ja terve rida uusi vahekohtunikke sooritasid

eksami. Vahekohtunikude kolleegium tunnistab alljärgnevaid vahekohtunikude kandidaatideks:

1. J. Leppikson, Sirus,
2. Rutopöld, Sport,
3. Palitser, Pärnu Tervis,
4. Silberg, Sirus,
5. N. Kalugin, Riigiteenijate sp.-ühing,
6. Haasenbusch, ÜENÜTO,
7. n.-ltn. Lossmann, ratsarügement, Tartu,
8. leitn. Mõttus, 6. jalgv.-rüg., Pärnu,
9. leitn. Kerde, 5. jalgv.-rüg., Narva,
10. leitn. Süllaots, 10. jalgv.-rüg., Tallinn,
11. n.-leitn. Ausmees, 1. jalgv.-rüg., Narva,
12. n.-ltn. Kruuse, 3. div. suurt., Viljandi,
13. n.-ltn. Plesnik, 1. jalgv.-rüg., Narva,
14. n.-ltn. Laur, 1. jalgv.-rüg., Narva,
15. n.-ltn. Põlendik, Sakala rüg., Viljandi,
16. n.-ltn. Sillamäe, 2. soom. rüg., Valk,
17. n.-ltn. Roots, Naissaare merekindlus,
18. n.-ltn. Luud, 2. div. suurt., Tartu,
19. n.-ltn. Vimson, 1. div. suurt., Narva,
20. n.-ltn. Laurisson, 10. jalgv.-rüg., Tallinn,
21. n.-ltn. Kivimägi, sidepataljon, Tallinn,
22. ltn. Reha, 10. jalgv.-rüg., Tallinn,
23. n.-ltn. Mats, Kalev, Tallinn.

Bukaresti võistlustel,

millest ka ungarlased osa võtsid, näidati: 100 mtr. — Stefan 11,6; 400 mtr. — Limbeck 53,1; 800 mtr. — Velcoviciu 2,06,6; 1500 mtr. — Velcoviciu 4,32,2; 5000 mtr. — Wild 17,14,5; kuul — David 14,05; Forbath 13,63; oda — Gyarmathy 48,17; ketas — David 44,25 (väljaspool võistlust 46,63); kõrgus — Stefan 1,77; kaugus — Stefan 6,41.

E. Tamman,

Danzigis õppiv Eesti sportlane, hüppas Hindenburgi võistlusemängudel Stolp'is 3,42 teivast, tulles esimeseks.

E. T. Neumann

jooksis Heringsdorfis, Saksamaal, 3000 mtr. junioridele 9,21,4.

Rootsi esivõistlused kergejõustikus:

100 mtr. — 1. S. Pettersson 10,7; 2. E. Lindqvist 10,9; 3. G. Fosselius 10,9. 200 mtr. — 1. T. Österdahl 22,3; 2. G. Fosselius 22,4; 3. C. Branting 22,4. 400 mtr. — 1. G. Fosselius 49,7; 2. C. Branting 49,7; 3. Gösta Fosselius 49,9. 800 mtr. — 1. R. Johansson 1,56,7; 2. A. Svensson 1,59,6; 3. G. Sjögren 2,00,5. 1500 mtr. — 1. E. Vide 4,02,0; 2. F. Eriksson 4,04,3; 3. G. Sjögren 4,09,1. 5000 mtr. — 1. E. Vide 15,08,0; 2. B. Selén 15,21,1; 3. A. Eriksson 15,26,6. 10.000 mtr. — 1. E. Stenfeldt 32,26,4; 2. B. Selén 32,26,8; 3. G. Bergström 33,32,3. 110 mtr. tõkkeid — 1. S. Pettersson 14,9; 2. C. Christiernsson 15,1; 3. E. Vennström 15,7. 400 mtr. tõkkeid — 1. S.

KAUBAMAJA
„Sport“
 Tallinn, Narva mnt. 19,
 kõnetr. 23-00.

Õpilastele suures valikus:

**Võimluskinge,
 võimluskärge,
 võimluspüksa,
 võimlusvöösid jne.**

Peale selle kõik sporditarbed.

Pettersson 55,2; 2. C. Christiernsson 56,3; 3. S. Lundgren 57,3. Kaugus — 1. O. Hallberg 7,10; 2. O. Lindström 6,91; 3. V. Naess 6,90. Kõrgus — 1. I. Nilsson 1,90; 2. K. Österberg 1,90; 3. T. Cassel 1,85. Kolmik — 1. G. Nilsson 14,36; 2. J. Öberg 14,13; 3. K. Lindhoff 14,11. Teivas — 1. H. Simonsson 3,60; 2. E. Nilsson 3,60; 3. H. Lindblad 3,60. Kuul — 1. B. Jansson 13,94; 2. H. Jansson 13,94; 3. S. Norrby 13,34. Ketas — 1. B. Lünig 42,30; 2. B. Fastén 41,85; 3. A. Eriksson 40,93. Oda — 1. G. Lindström 61,70; 2. E. Blomqvist 59,86; 3. H. Lillier 59,08. Vasar — 1. O. Sköld 50,97; 2. C. J. Lind 50,45; 3. R. Falk 43,04. Raskus — 1. C. J. Lind 11,09; 2. O. Sköld 11,05; 3. G. Jansson 9,75.

Norra kergejõustiku esivõistlused

õnnestusid tänavu eriti hästi ja näitavad, et kergejõustik praegu Norras suuri edusamme teeb. 100 mtr. — 1. P. O. Andersen 10,9; 2. Guldager 11,1; 3. A. Hagen 11,2. 200 mtr. — 1. P. O. Andersen 22,2 (rekord); 2. Guldager 22,7; 3. E. Strand 23,0. 400 mtr. — 1. R. Johnsen 51,1; 2. T. Nielsen 51,4; 3. E. Strand. 800 mtr. — 1. Bruusgaard 2,00,2; 2. Aarefjord 2,00,4; 3. Husby 2,02,0. 1500 mtr. — 1. Bruusgaard 4,09,0; 2. Husby 4,09,9; 3. K. Andersen 4,10,7. 5000 mtr. — 1. E. Petersen 15,27,9; 2. Gundhus 15,34,3; 3. Badendyck 15,43,5. 110 mtr. tõkkeid — 1. J. Aasen 16,5. 400 mtr. tõkkeid — 1. Valstad 58,5; 2. L. Strand 60,4; 3. M. Nielsen 60,6. Kaugus — 1. Aastad 7,04; 2. V. Gram 6,86; 3. S. Helgesen 6,83. Kõrgus — 1. S. Helgesen 1,90; 2. B. Hansen 1,88; 3. G. Hagen 1,85. Kolmik — 1. G. Hagen 14,57; 2. S. Helgesen 13,33. Teivas — 1. E. Böhm 3,55; 2. Vold 3,45; 3. Buserud 3,45. Kuul — M. Mølster 26,11 (14,03 — rekord); 2. H. Johansen 25,70 (13,52); 3. Askildt 25,49 (13,94). Ketas — 1. Askildt 82,84 (46,48 — rekord); 2. Z. Johansen 78,04 (41,64); 3. Trandum 76,82 (39,28). Oda — 1. E. Torp 111,86 (rekord; 59,84); 2. O. Sunde 109,71 (62,51 — rekord); 3. E. Thornes 96,17 (54,49). Vasar — 1. S. Johnsen 44,42 (rekord).

— Sakslane Schwaiger rebis vasakuga sulkaalus 70 kg., mis uus ilmerekord.
 — Pr. Konopacka püstitas Varssavis ilma rekordi kettaheites daamidele 34,90.
 — Kolozsvaris, Rumeenias, on David tõganud kuuli 14,93 ja heitnud ketast 45,06.

Spordiäri
RESEV-RESEL
 Tallinn, Toompuiestee 19,
 telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Spordi seltsidele!

Suur valik
spordi kujusi
 võiduhindade annetusteks.

Hinnad odavad!
Drometer & Ko.,
 Lai tänav 5.

Päevapildi aparate
 ja nende tarbeid ostate
 kõige mõõdukamate hindadega
 suurimast foto-ärist

ERNST FELDT

Tallinnas, Pikk t. nr. 16.

Hinnata saab iga fotoaparaadi
 ostja Parikaste õperaam. kaasa.

Sport ei suuda Kalevit võita.

Teistkordne „Vaba Maa“ karikamäng tõi jälle viigi.

Jalgpallisport teeb meil praegu nähtavaid edusamme. Selle üheks tõenduseks oli väike-seltside õnnestunud Läti võistlusreis ja teiseks — Kalevi kiire küpsemine. Jõudude arv, kes meie jalgpalliklassi moodustavad, suureneb.

Ideelistest põhjustest kerkinud tuultepööris Kalevi jalgpallimeeste peres, jättis selle kord nii arvuka inimmaterjaliga seltsi kevadel hoopis kuivale. Vaevalt jäi üheks meeskonnaks tarvisminev arv mängijaid järele. Väheste vilumustega roheline meeskond, kuid seejuures hea füüsilise materjaliga ja intelligentne, on ta juba hooaja kestusel kujunenud meie suurimaks jalgpallirackiks ja nende lemmikuks, kes spordi progressi hindavad.

Spordi ja TJK ilme on juba aastate jooksul kujunenud, kuid Kalevil küpseb see praegu. Ja kes asja kaine pilguga hindab, see leiab, et Kalevi mängustiilis sarnased jooned peituvad, mis lubavad temas sammu edasi meie jalgpalliklassi arenemisele ennustada. Ta on õieti tabanud modern mängu põhimõtteid, seda mängujoont, mille läinud aastal uus ofsaidi määrus jalgpalli tõi. Kalevil on elaanu ja mängu vabadust, mis Spordil ja TJK'il puudub, kuna need sisse harjunud taktilistel skeemidel püsivad. Sport ja TJK on teadagi Kalevist suuremate kogemustega, ka suurema vastupidavusega nähtavasti, kuid Kalev peaks nende omandamisel mainitud seltsid varju jätma, kui need oma koosseise tunduvalt ei värskenda.

Reedene võistlus (27. sept.) oli üheks etapiks Kalevi arenemises. Tal olid juba kindlad võiduhansid käes, kui veel Spordi lasi lõpuks enese roopast välja lüüa ja penalty läbi olukorra viigiks muuta. Seejuures olgu tähendatud, et Sport rohkem surus, suurema hooga, suurema jõuga, kuid Kalevi pealetungil oli palju enam teravust ja see nõudis meie parimalt kaitsekolmikult, Tipner-Einmann-Reinfeldt, väga suuri pingutusi, et meeskonda mitte kokkuvariseda lasta. Spordi pealetung oli Kalevi nõrgema kaitse vastu märksa nürim. Kalevi võimsam osa on praegu edurivi, kes kõhklemata kõiki shansse kasutab, töös shablooni ei kaldu ja olude kohaselt nii pikki kui lühidaid sööte suudab ühesuguse eduga käsitada. Nii imelik kui see ka ei ole, ei leia Kalevi võime siiski veel tunnustamist.

Reedeseks mänguks esinesid meeskonnad A. McKibini vileks järgmiselt: Sport: Tipner; Reinfeldt-Einmann; Paal-Rein-Klaos; Maurer-Laasner-Gerasimov, Üpraus-Kihlefeldt. Kalev: Uuli; Maiste-Matiisen; Piperal-Paalberg-Römm; Kallu-Kull-Kipp-Maurer 2. — Räästas.

Esimese pealetungi hiil on Kalevil, mida Sport energiliselt tõrjub, rohkeid tagasisööte ja oute kasutades. 3. min. veab Maurer 2. Reinfeldt läbi ja lööb Tipnerile sülle. 5. min. päästab Tipner ka kaugelöögi.

8. min. veab Spordi Maurer läbi, tsenderduse

võtab Ossi jalalt Uuli. Paali kaugelöök vajub Uulile pihku. 15. min. Spordi nurgalöök. 21. min. jookseb Tipner Räästa läbimurdele vastu, kuid see saab palli uuesti ja lööb peaga värava suunas. Einmann kõrvaldab hädaohu. 23. min. raiskab Kipp viivitusega Räästa kena tsenderduse.

21. min. veeretab Gerassimov Üprausi ettepaneku mööda, kuid kohe selle järele lööb ta Maurer 1. tsenderdusest mahaviskava Uuli eest 1:0.

26. min. veab Räästas jälle väljajooksvast Tipnerist läbi ja söötab tühja värava alla. Klaos päästab korneriaga. Kallu nurgalöök satub Paalbergile, kes palli Räästale ette paneb ja see madala löögiga 1:1 seab.

31. min. päästab Tipner Räästa tsenderduse Kippi eest toredalt ja Uuli võtab väljajooksuga palli Laasneri jalalt. 33. min. võtab Uuli palli Laasneri ja Maurer 1. vahelt. 34. min. lööb Gerassimov Üprausi söödust napilt üle. Viimane kümmeminut kuulub Kalevi pealetungidele, kus Tipneril tublilt tööd.

Teise poolaja 2. min. lööb Kipp 10 mtr. pealt palli Tipneri kaisutusse. 5. ja 7. min. Spordi nurgalöögid. 8. min. teeb Gerassimovi kaugelöök Uulile püüdmiseks raskusi. Kui Spordi ajajad ka veel abinõusid valimata meest atakeerivad, tekitab Kalevi värava all mõningaid keerulisi olukordi.

11. min. murrab tsentrist Maurer 2. läbi. Kui talle Einmann peale tormab, lükkab ta palli Kallule, kes veidi veab ja siis kena tsenderduse teeb. Palli saab värava all Kipp ja lööb kaksikvõitlustest Tipneriga 2:1.

13. min. veeretab Paal palli tasahiljakesi värava poole. Räästas jõuab vahele, kuid ka Tipner on kohale jõudnud ja pörutab palli vägeva löögiga küljeouti. 15. min. saab Paal haiget ja varamees Birkentak asub tema kohale. 16. min. päästab Tipner õnnega Kalevi tsentr-trio eest.

Nüüd hakkab Sport kõigi liinidega suruma, kusjuures ka Einmann sagedasti Kalevi värava all käib. Kalevi vastupealetungid ei puudu, kuid need ei kanna vilja. 23. min. takistab Spordi oma mees kaugelöögi minemist Kalevi väravasse.

24. min. võtab Tipner palli Maurer 2. jalalt ja Gerassimovi löök läheb latti. 28. min. Maurer 2. vägev löök 30 mtr. pealt Spordi põikpuusse. 29. min. Kallu tsenderdus, Kipp ja Tipner rüünal palli kallal, kukuvad mõlemad. Einmann lööb Uulit pealejooksul.

34. min. ei saa Räästas 2 mtr. pealt palli võrku toimetatud. 35. min. lendab pall Maistele vastu kätt, Penaltyst lööb Einmann 2:2. 37. min. tõrjub Uuli jõulise löögi ja 44. min. veeretab ta Reini löögi korneriisse. Selle teostamisel lööb Einmann jällegi Uulit ja heidetakse mängust välja.

Kuna ilm on pimedaks läinud, ei saa vahekohtunik mängu võiduni jätkata, avaldatud kuulutuste peale vaatamata.

Juukselõikaja - Coiffeur
GRANBERG

Tallinn, Lai tänav 7.
Reval, Breitstrasse 7.
Telefon 20-12.

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Ilmakuulsad spordivahendid nagu
odad, kettad, naelkingad, jalgpallisaapad jne. saadaval

Tallinnas, o-ü. **ESTO**,
Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, E. V. **JÜRGENS**,
Tartus, Vana t. 17.

Café

„**Marcelle**“

Raekojaplats,
kõnetraat 30-50.

Iga päev kella 5—7

**Five o'clock
tea dancing**

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Saxophone Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade, iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

